

Sadržaj:

Uvod	2
1. Atinsko pravo.....	3
2. Građansko pravo u Atini.....	3
Stvarno pravo.....	3
Obligaciono pravo.....	5
Porodичno pravo.....	6
Nasledno pravo.....	8
3. Krivično pravo u Atini.....	9
4. Sudski postupak u Atini.....	12
Zaključak.....	13
Literatura.....	14

Uvod

Starogrčka Atina je jonski polis, osnovan na poluostrvu Atici, u plodnoj ravnici podnožja planine Himeta. Njen uspon je počeo kada je čitava Atika, u kojoj je postojalo nekoliko nezavisnih zajednica, ujedinjena pod njenom vlašću. Atina je u prvim stolicima svoje bogate istorije bila potresena sukobima aristokratije i naroda (demos) koji se borio za politička prava. Ta borba je na kraju iznedrila demokratiju - u kojoj su svi slobodni Atinjani učestvovali u upravljanju.

Atika je pretežno brdovito poluostrvo u srednjoj Grčkoj. Obradive zemlje ima na obalama mora i u ravninama oko gradova Atine i Eleusine. U najstarije doba, Atika je bila podeljena na nekoliko manjih, nezavisnih kraljevina. Među njima se naročito isticala Atina, koja ih je vremenom podvrgla svojoj vlasti. Ujedinjenje Atike pripisano je Tezeju, mitskom kralju Atine (XII vek p. n. e.). Taj proces je u stvari trajao nekoliko stotina godina. Kada je okončan, Atina je postala upravno, političko, privredno i kulturno središte Atike.

1. Atinsko pravo

Parvni sistem u Atini nam je danas najbolje poznat iz prava svih drugih grčkih polisa. Atinsko pravo se mnogo brže razvijalo u odnosu na razvoj prava u nekim drugim grčkim robovlasničkim državama. Pravo se brže emancipovalo od religije, kao i od nekih zaostataka rodovsko-plemenskih običaja. Naročito je interesantan mnogostrani i dosta intenzivniji razvoj onih grana prava koje su u bližoj vezi sa poslovnim prometom na bazi izrazitije robno-novčane privrede.

2. Građansko pravo u Atini

Stvarno pravo

Kada se govori o pravu svojine u Atini, treba napomenuti da je sve do VI veka pre nove ere preovladavala kolektivna svojina na nekretninama, naročito na zemljištu. Kolektivna svojina se pojavljivala ili kao državna ili kao kolektivna (zadružna) svojina, koja se zadržala iz rodovsko-plemenskog uređenja.

Privatna svojina se već u V i IV veku pre nove ere potpuno razvila. Prvo se razvila na pokretnim stvarima i bila je naročito razvijena na robovima (doulou), posebno nakon grčko-persijskih ratova, iako su u velikoj meri bili zastupljeni i državni robovi. Međutim, i privatna svojina je bila ograničena i pod kontrolom države, robovi su, na primer, imali pravo na azil u hramu, bilo je zabranjeno njihovo ubijanje od strane gospodara, itd.

Država je nastupala kao zaštitnik privatne sopstvenosti, ali je zadržala mogućnost da tu privatnu svojinu oduzme, ne direktnim preuzimanjem imovine, nego kažnjavanjem ksilveca konfiskacijom imovine za razna krivična dela. Shvatanje Atinjana je bilo da ukoliko se neko ogreši o zakon, treba mu oduzeti zemlju.

Država je mogla preuzimati privatnu imovinu, pre svega zemlju, ukoliko je ona bila potrebna za javne svrhe. Privatna svojina na zemlji se postepeno i veoma sporo oslobađala kolektivnih ograničenja, naročito

u pogledu mogućnosti otuđivanja. A i kada se u potpunosti razvila, privatna svojina je nosila tragove shvatanja da ne pripada samo vlasniku, već se nalazi i pod vlašću države. Ako bi neko tužio rasipnika, on bi mogao biti lišen imovine. Polis je imao pravo da konfiskuje privatnu svojinu, a svaki sopstvenik je imao obavezu koja je nazivana liturgija, što u bukvalnom prevodu znači „delatnost“, „služba u korist države“. Građanin koji je imao izvesnu imovinu, jedan deo prihoda je bio obavezan da daje društvu, kako bi ispoštovao liturgiju. Atinjanin je o svim trošku morao da oprema ili održava brod (trijerarh), organizuje takmičenje horova (horeg), a posebno da finansira sportska nadmetanja i trke sa bakljama (gimnazijarh). Iako je sve ovo iziskivalo velike troškove, bogati Atinjani su se često nadmetali ko će dati više liturgija, jer su u pitanju bili ugled i čast.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com